

В О Ж О Л К

Часопис сатыры і гумару

№ 3 (сакавік)

2014

Мікола Алесіевіч ЮРАШКЕВІЧ

**МАБІЛЬНЫ
ФОТАПРЫКОЛ**

Хітрыкі
маркетынгу

**Пераможца варон
Іранеска**

+ Вучымся разбірацца
ў мастацтве
Міні-даламожнік

**1 кра-
савіка**

Спецвыпуск

— Після побудовы більшого складу ў нас хоць у футбол гуляй!

У далёкіх краіны.

Ён сядзіць у гэтым аддзеле умоўна.

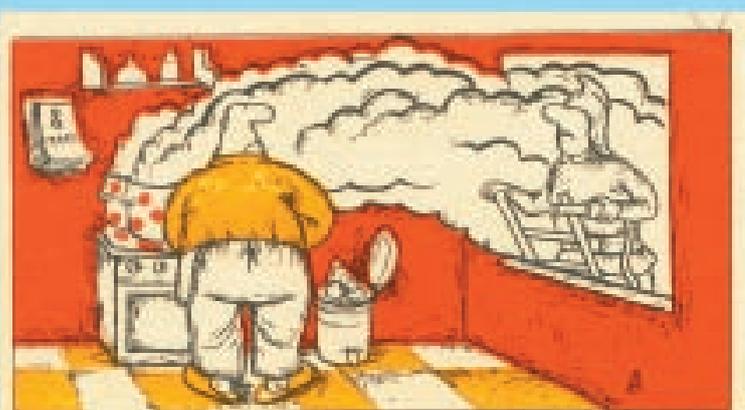
Крымінальная хроніка

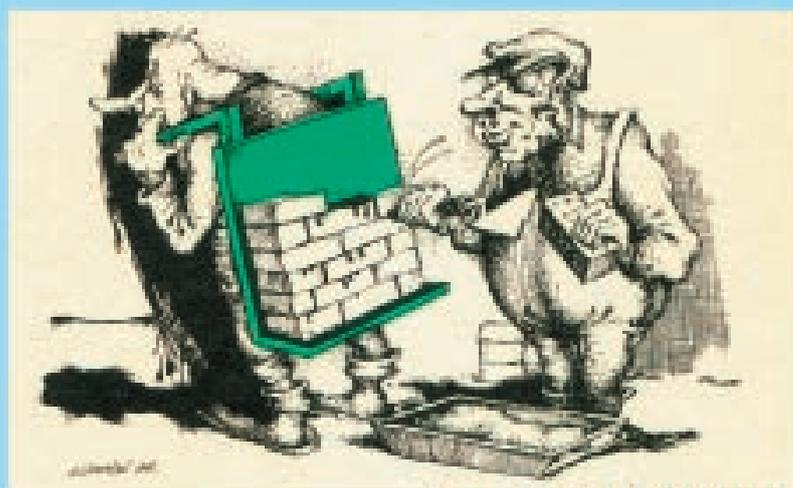
Малюнак Н. ЛАЦЬСА, 1989 г.

Малюнак І ДЗЕРКА, 1985 г.

Малюнак Т. СЕРПЕНЮ, 1989 г.

Малюнак А. ЛІЄПНЬША, 1984 г.

Малюнак Т. СЕРПЕНЮ, 1987 г.

Малюнак К. ЛІЕДЕ, 1991 г.

Народ кажа...

«Відаць па вочках,
хто хорзіць
па ночках»

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Нашы індэксы:

ІНДЫВІДУАЛЬНЫ — 74844,

індывiдуальны льготны
(для жыхароў
сельскай месцовасці:
райцэнтры і населеныя
пункты раёнаў) — 01380;

ВЕДАМАСНЫ — 74842,

ведамасны льготны
(для ўстаноў Міністэрства
культуры, Міністэрства
адукацыі) — 01381.

Каб з «Вяснянкам»
чысціць і смаяцца,
заказвайце па пошту
падпіскачы!

**ПАДПІСКА НА 1 ПАўГОДДЗЕ
2014 ГОДА**

Падпіска на 1 месяц каштуе:
індэкс 74844, цана 19400 руб.,
індэкс 01380, цана 15500 руб.,
індэкс 74842, цана 52700 руб.,
індэкс 01381, цана 41500 руб.

Падпіскаца
можа ў любым аддзяленні
сувязі РПБ «Белпошта»,
у кіёсках РПБ «Белсаюздрук».

А яшчэ — па Інтэрнэце
(з дапамогай пластыковых
электронных картак,
электронных грошай)
ці праз аўтаматызаваную сістэму
Адрінай разлікова-інфармацыйнай
прасторы (АРІП).

Віктар РЭЧЫЦ

Байка

Вёз Гаспадар па горадзе аднойчы
Сваю Свінню. Спыніўся каля плошчы
І адлучыўся мо на пяць мінут.
Свіння зірнула – што такое тут?
Ляціць уверх і пырскае вада,
А потым пачынае ападаць.
Не даспадобы гэта ўсё Свінні:
Не ловіць вока цалкам вышыні.
Ды і ў вачах такое мільгаценне,
Што лепей паляжаць было б у цені.
Унізе ж той вады даволі шмат,
А гразі – дзіва дзіўнае! – няма.
– Каму патрэбна гэта збудаванне? –
Адрасавала Голубу пытанне.
– Фантанам называецца яно,
Пабудавана тут ужо даўно.
Дарослыя і драбязя дзень кожны
Любуюцца відовішчам прыгожым, –
Не прамарудзіў Галубок з адказам.
Пачуў ад віславухае адразу:
– А мне найпрыгажэйшае карыта,
З якога наядваюся дасыта.
Калі б на плошчы гэтай жалуды
Ляталі, ападалі, то сюды
І я накіравалася б тады.
А што, скажы, рабіць мне ля вады?
Птах запырачыць той Свінні памкнуўся,
Ды не паспеў, бо Гаспадар вярнуўся.

Мы ведаем свіней і іхні род:
Жывуць, каб есці, не наадварт.
На жаль, сярод людзей такія ёсць:
Трыбух уласны – вось іх прыгажосць.

г. Івацэвічы.

Малюнак Алега КАРПОВІЧА.

Малюнак Алега ПАГОВА.

Малюнак Аляксандра БУЛАЯ.

ДЗМІ ХОЖА

І той, хто жыве адным днём, цікавіцца прагнозам надвор'я на заўтра.

Пакінуты чалавекам след у жыцці не залежыць ад памеру абутку.

Сонца свеціць усім аднолькава, але грэе парознаму.

У жыцці ўсё так сур'ёзна, што без смеху не абыйсцяся.

У акрыленых людзей заўсёды лётнае надвор'е.

Вугал падзення чалавека часта вызначаецца сарака градусамі.

Грашы ў чужой кішэні не граюць.

Праца шмат ад чаго выратаўвае. У тым ліку і ад ляноты.

Даслаў Барыс КАВАЛЕРЧЫК,
г. Гомель.

Хітрыкі маркетынгу

Дружа Вожык! Чаго толькі няма на прылаўках нашых магазінаў! Заходзіш – вочы разбягаюцца. І ўпакавана прыгожа, і выглядае апетытна. Аж у жываце пачынае бурчаць. Але я стрэляны вера-

бей! Мяне прыгожай упакоўкай не купіш.

Хаця здараецца і мне даць слабінку. Паддаюся на хітрыкі маркетынгу. Вось нядаўна зайшоў у магазін і не вытрымаў, набыў некалькі тавараў, якія мяне вельмі зацікавілі.

Ну, як прайсці міма, калі на цябе з паліцы пазіраюць «Семкі шчасця»? Паспрабаваў іх. Спачатку думаў, што падманулі мяне вытворцы тавару. Але праз некаторы час зразумеў, што не магу спыніцца – лускаю і лускаю. Язык баліць, вусны прыпухлі... І ведаеш, я сапраўды быў неверагодна шчаслівы, калі гэтыя семкі нарэшце скончыліся!

А яблык «Я цябе кахаю»? Сапраўдная знаходка для тых, хто баіцца прызнацца ў вочы ў сваіх пачуццях. А тут такая «сакавітая» магчымасць! Вось толькі я так

і не дапетрыў, якім чынам вытворцы зрабілі такі надпіс? Чуе маё сэрца, што без хіміі тут не абышлося. Ну, а далей павінна ўжо спрацаваць і хімія кахання...

Жадаю ўсім карысных і смачных пакупаць!

Міхась СТРЫЖ,
г. Мінск.

Навіны з МУС: матай на вус...

Пераблытаў кішэні

Аршанскі раён. Часам кожнаму чалавеку здараецца нешта пераблытаць. Гэта можа быць што заўгодна: нумар аўтобуса, дзень тыдня, адрас, дата нараджэння знаёмага. Але адзін мясцовы жыхар пераплюнуў усіх рассяяных. Седзячы ў зале чакання вакзала станцыі Талочын, ён пераблытаў... кішэні. У іх мужчына знайшоў два мабільныя тэлефоны. Не паверыўшы свайму шчасцю, ён, задаволены, пакінуў вакзал.

Неўзабаве рассяяны злодзеі быў затрыманы міліцыянерамі. Зараз вядзецца следства, якое наўрад ці што пераблытае.

Лабараторыя... у шафе

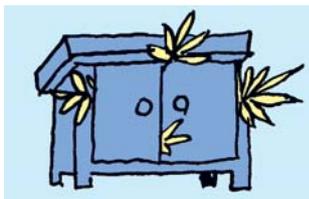
Мінск. Вопытныя кветкаводы ведаюць, што адны расліны не патрабавальныя ў доглядзе, а да іншых неабходны асаблівы падыход. Асобныя вазоны прагнуць сонечнага святла і любяць стаяць на падаконніку, другім жа патрэбна больш прыглушанае святло ці ўвогуле паўцень — іх трэба хаваць у глыбіню пакоя.

Але, мабыць, ніхто з кветкаводаў і не здагадаецца, што некаторыя расліны можна вырошчваць... у шафе. Такое адкрыццё зрабіў малады мінчанін. Вось толькі цікавілі яго не бягонні і фікусы, а — марыхуана.

Міліцыянеры знайшлі ў яго кватэры амаль кілаграм гэтай наркатычнай расліны, якая пры-

значалася для продажу. У шафе мінчанін зрабіў сапраўдную лабараторыю з абсталяваннем, сістэмай вентыляцыі, кулерамі, датчыкамі і іншым.

Цяпер кайф за сваё вынаходніцтва «лабарант-аграрый» адчуе ў іншым месцы.

Дапазычаўся

Новалукомль. Усім вядома выказванне: «Пазычаеш чужое — і на час, а аддаеш сваё — і назаўсёды». Мабыць, кожны адчуў, што вяртаць даўгі — справа вельмі непрыемная! На што толькі часам людзі не ідуць, каб пазбегнуць гэтай долі. Напрыклад, мясцовы бізнесмен Яўген Прысада палічыў за лепшае апынуцца за кратамі, чым аддаваць даўгі.

Нібыта для развіцця свайго бізнесу ён напазычаў у знаёмых грошай на агульную суму больш за два мільярды рублёў. А вяртаць іх не спяшаўся: трэба ж аддаваць свае кроўныя.

Узбуджана крымінальная справа. Пацярпелых просяць звярнуцца ў міліцыю. І раець пазычаць свае грошы абачліва.

Па матэрыялах Упраўлення інфармацыі і грамадскіх сувязей Міністэрства ўнутраных спраў.

Міхась МІРАНОВІЧ

МІРАНІЗМЫ

Сакавіцкая ўсмешка

Верабей
Ў падстрэшы
завіхаецца...

Сакавік яшчэ
Нам дня прыбавіў...
Чалавек ідзе
І ўсміхаецца —
Можа, зубы новыя
Уставіў?..

Пакуль што...

— Гадоў вам
колькі зараз,
Цётка?
— Ды хутка
Семдзiesiąт міне.
— Ці замужам?
— Не, мая котка, —
І дадала:
— Пакуль што — не!..

Хінецца

Болей жвавым
Быў калісь Кандрат,
Ды імпэту
Выбралася квота:
Ён раней
Хінуўся да дзяўчат,
Зараз жа, як вып'е, —
Больш да плота.

г. Віцебск.

ПЕРАМОЖЦА ВАРОН

ІРАНЕСКА

Ігнат Прычэпка ўсе свае трыццаць пяць гадоў прасядзеў на шыі ў бацькоў. Хлопец, праўда, спрабаваў некалькі разоў уладкавацца на працу, але ў яго слаба што атрымвалася. То ён з начальнікам характарам не сыходзіўся, то праца была цяжкая і манатная, то графік не падабаўся, то зарплата маленькая. Ды і дзіўная мара пра тое, каб мець многа грошай, але зусім пры гэтым не напружвацца, заўсёды блукала дзесьці ў яго галаве.

Яшчэ адной прыкметнай рысай унутранага свету Ігната была цвёрдая ўпэўненасць у тым, што ён – творчая асоба і ў яго столькі талентаў, што які-небудзь Леанар-

да да Вінчы нават побач не стаяў. Шкада толькі, што Прычэпка нават не здагадваўся, якімі здольнасцямі надзяліла яго прырода...

Але неяк, седзячы ў інтэрнэце, Ігнат наткнуўся на адзін артыкул. У ім расказвалася пра сучаснае выяўленчае мастацтва, пра тое, што маюць розныя абстракцыяністы, кубісты, экспрэсіяністы і іншыя. І самае галоўнае: прыводзіліся прыклады карцін і сумы грошай, за якія іх купілі калекцыянеры. (Каб вы, паважаныя чытачы, зразумелі, чым так уразіўся наш галоўны герой, мы пакажам частку гэтых «шэдэўраў»).

І ў Ігната з'явілася непераадавольнае жаданне стаць сучасным маста-

ком. Тым больш ён успомніў, што яшчэ ў школе на ўроках малявання яго заўсёды хваліла настаўніца. Прычэпку зусім не хвалявала тое, што ніякіх мастацкіх вучылішчаў ні нават якіх-небудзь курсаў ён не заканчваў. Ды і навошта! У артыкуле ж гаварылася пра тое, што свае карціны мастакі маюць дзякуючы надзвычайнай эмацыянальнасці, асаблівым душэўным парывам і свайму арыгінальнаму бачанню свету.

– Чым я горшы? Я яшчэ і лепш магу намаляваць за гэтых замежных удачлівых мастакоў, – вырашыў хлопец.

Цэлы тыдзень Ігнат хадзіў сам не свой. Спрабаваў прыдумаць сюжэт карціны, злавіць музу за хвост, каб нейкая невядомая дробязь неспадзявана падштурхнула яго да стварэння сапраўднага шэдэўра.

Маці нават пачала хвалявацца, што з сыночкам нешта здарылася, што ён захварэў ці якая дэпрэсія падкралася:

– Ігнацік, у цябе ўсё добра? Чаго ты ходзіш, як вады ў рот набраўшы? Што здарылася, скажы?

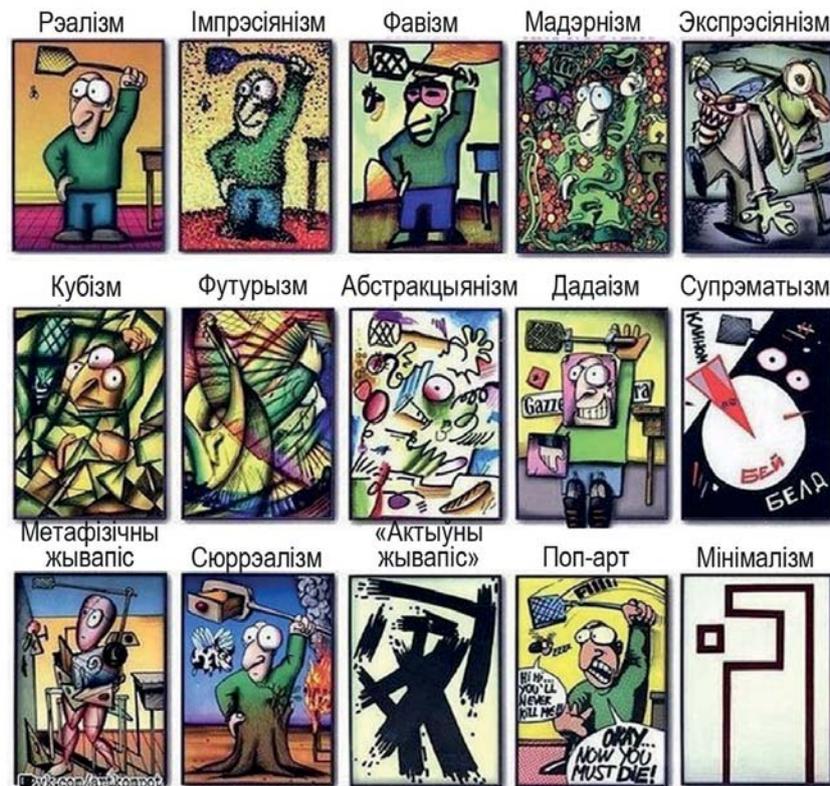
– Нічога ў мяне не здарылася. Я, мама, мастаком вырашыў стаць. Буду маляваць карціны, а потым прадаваць іх за вялікія грошы, – ганарліва адказаў Ігнат.

– Ну паспрабуй, можа, што і атрымаецца, – падтрымала сына маці і ўздыхнула.

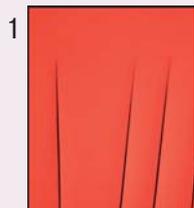
Нарэшце наш «мастак» узяўся маляваць. Чаго ён толькі не вырабляў! Рукамі махаў, пэндзлікамі кідаўся, нешта напяваў і дрыгаў нагамі, нават нос у фарбу апусціў і павадзіў ім па карціне. Бацька, які зазіраў у пакой, каб паглядзець, што за вэрхал здарыўся, толькі пальцам пакруціў каля скроні. Маўляў, сын зусім з глузду з'ехаў. Маці ціха плакала...

Канчатковы вынік вельмі спадабаўся Ігнату. Было ў гэтай карціне нешта захапляючае і агіднае адначасова. Свой уклад у яе стварэнне ўнёс нават кот Рыжык, які пахадзіў па ёй запэцканымі ў фарбу лапамі. Але гаспадар не раззлаваўся на свайго любімца, бо ад гэтага «штрыха» малянак толькі палепшыўся.

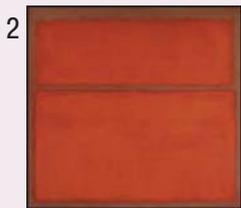
Вучымся разбірацца ў мастацтве

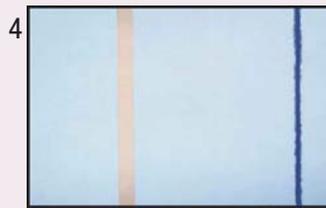
1. «Просторавая канцэпцыя»
Лучо Фонтан – \$1 500 000

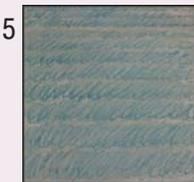
2. «Без назвы»
Марк Ротка – \$28 000 000

3. «Блакiтны дурань»
Крыстафер Вул – \$5 000 000

4. «Белы агонь I»
Барнет Ньюман – \$3 800 000

5. «Без назвы»
Сай Твомблі – \$2 300 000

6. «Сабака»
Жоан Міро – \$2 200 000

7. «Без назвы» ці «Стофбiлд»
Блiнк Палерма – \$1 700 000

8. «Каўбой»
Элсварт Келлі – \$1 700 000

9. «Зялёна-белы»
Элсварт Келлі – \$1 600 000

10. «Крывава-чырвоная люстэрка»
Герхардт Рыхтар – \$1 000 000

– Рызык, цаны табе няма! Цяпер мая карціна мае сваю «фішку», – усклікнуў Ігнат і абрадаваўся, што ў яго атрымалася ўжыць такое моднае слова.

Калі карціна добра высахла і не патрабавала ніякіх дапрацовак, Ігнат зазбіраўся ў горад. Трэба ж было прадаць свой шэдэўр багатаму калекцыянеру, які нейкім неверагодным чынам абавязкова павінен быў заўважыць яе і купіць за вялікія грошы.

Амаль цэлы дзень прастаяў Ігнат Прычэпка каля ўвахода на рынак, дэманструючы сваю карціну. Людзі падыходзілі, здзіўлена разглядалі шэдэўр сучаснага мастацтва, але нават не пыталіся, колькі ён каштуе. Бабулькі, якія бачылі мастацкае тварэнне Ігната, хрысціліся, а дзеці пачыналі плакаць...

Дахаты Ігнат вярнуўся з такім дрэнным настроем, што нават бацька захваляваўся:

– Сын, не перажывай ты так. Калі хочаш, я пагавару з начальнікам і ён возьме цябе на завод. Будзем разам працаваць.

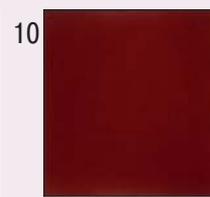
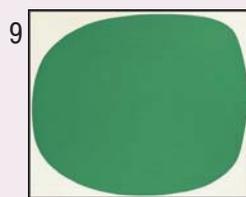
– Ды не хачу я на твой завод! – узлаваўся Ігнат. – Сам на ім працуй! А я – мастак!

– Чаго вы так раскрычаліся? – на парозе з'явіўся сусед Міхаіл і адразу аслупянеў, убацьўшы карціну Ігната.

– Ды мой убіў сабе ў галаву, што ён вялікі мастак. Вось на-маляваў «шэдэўр», зараз прадаць яго хоча, – сказаў бацька і асуджана пакруціў галавой.

– Ведаеш, Ігнат, я яе куплю. У садзе павешу. Можа, злодзеі перастануць па яблыкі лазіць, ды і вароны, думаю, таксама не будуць шкодзіць, – не адрываючы свайго позірку ад карціны, пралапатаў Міхаіл. – Я нават заплачу за яе дзвесце тысяч. Згодны?

– Нават не ведаю, я разлічваю на большае, – нерашуча адказаў Ігнат.

– Ды згодны ён, згодны, – умяшаўся ў размову бацька. – Давай грошы, забірай карціну. Спадзяюся, што яна табе дапаможа.

...Шэдэўр Ігната і сапраўды пазбавіў суседа ад нежаданых гасцей у садзе. Пасля гэтай гісторыі такія ж карціны заказалі сабе яшчэ некаторыя знаёмыя. А за нашым мастаком трывала замацавалася мянушка «пераможца варон».

Карціны разглядала
Наталля КУЛЬГАВАЯ.

Мялюнак Вікенцыя ПУЗАНКЕВІЧА, тэма Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Уладзімір ШУЛЯКОЎСКИ

Ліст-зварот да моладзі

Дарагія мае дзяўчаты і хлопцы! Гляджу я на вас — і часам страшна робіцца: няўжо наша цывілізацыя паступова вяртаецца да дзікунскіх часоў? Бо ўсё часцей заўважаю маладых людзей са шматлікімі татуіроўкамі на целе. Я ўжо не кажу пра пірсінг. Куды толькі не ўстаўляюць «кольцы»: у нос, бровы, пупок... Хутка, баюся, пачнуць насіць гліняныя ці драўляныя талеркі ў вуснах, як у некаторых плямёнах Афрыкі.

А нядаўна ў тралейбусе заўважыў дзяўчыну, у якой вочы былі цалкам зашораныя грывай чырвоных валасоў. Ёй давялося матляць галавой, каб нешта ўбачыць перад сабой. Мода модай, але ж з-за такой прычоскі зрок псуецца — і ў хуткім часе можна стаць касой ці нават сляпой.

Адзенне — асобная тэма! Хлопцы носяць настолькі вузкія

штаны, што ногі ператвараюцца ў дзве спіцы, абцягнутыя тканінай. Кожная другая дзяўчына, прысеўшы на кукішкі, дэманструе сваю голую спіну. Добра, калі на вуліцы лета, а калі мароз і дзьме пранізлівы вецер? Адкуль жа ў такіх дзяўчат будзе тое здароўе?

Можа, такое адзенне і прыгожае ў разуменні моладзі, але паслухайце мяне, чалавека, які ўжо дастаткова шмат пражыў на гэтым свеце. Не ганіцеся за модай! Беражыце сваё здароўе, якое каштуе значна даражэй за вузкія і бліскучыя штаны з заніжанай таліяй, кароценькую куртку ці туфлі на неверагодна высокіх абцасах. Вы прыгожыя і без татуіровак і розных «кольцаў» у носе. Хопіць даганяць Афрыку!..

г. Мінск.

Міні-комікс Вікенця ПУЗАНКЕВІЧА, тэма Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Казімір КАМЕЙША

ПАРТРЭЦКІ

ГЭБЛІК

У руках чыйсьці служка,
Ён прымерыцца спачатку,
Але гэтак здыме стружку,
Што й сукасты стане гладкім.

БАТА

Намокла,
А мякка так слалася вата.
Сама вінавата!..

ДЗЯРКАЧ

Не мяце – дзярэ ў ахвоту.
Высах сам, даўно здзічэў.
Хай бы драў, яго ж работа, –
Прыдзіраецца яшчэ!

ЖЫВОТ

Бы сабака той, бурчыць,
Нават не ўлагодзіш пасам,
Бо з баршчом перабаршчэў,
Нават пераквасіў з квасам.

Малюнак Алега КАРПОВІЧА.

Гультай

Раённы начальнік бэсціць ды-
рэктара саўгаса за безгаспадар-
часць:

– І чым ты займаешся? Толькі
і ведаеш, што хадзіць на паля-
ванне ды рыбалку!..

– Што вы! – б'е сябе ў грудзі
дырэктар. – У мяне нават ружжа
няма! І рыбу лавіць я не люблю.

– У гэтым выпадку ты сапраўд-
ны гультай!

Была сведкай

– Адкуль Галя ведае, што ты
храпіш? – пытае жонка ў мужа.

– А мы ў адной канторы пра-
цуем.

У госці з бутэлькай

– Аркаша, ты чаму не захо-
дзіш у госці?

– А чаго я пайду, калі нават
чаркі ў цябе не будзе...

– Чарка знойдзецца, толькі б
бутэлька была!

Своеасаблівы густ

Жонка:

– Дарагі, мне да твару гэта
сукенка?

Муж:

– А колькі яна каштуе?

Малайчына

– Мая суседка такая цудоўная
гаспадыня: пасадзіць адно вядро
бульбы, а выкапае тры.

– Гэта што! Вось мая суседка
надойвае ад сваёй каровы па сем
літраў малака, а прадае дзяржаве
па дзесяць!

Да цешчы падыход асаблівы

– Чаму ты так доўга варыш
гэтыя грыбы? – здзіўляецца жон-
ка. – Учора ж хутчэй падаў іх да
стала!

– Дык сёння ж не будзе цеш-
чы, гатую для сябе, – адказвае
муж.

Даслаў Міхась СЛІВА,
г. Парачоў.

Малюнак Вікенція ПУЗАНКЕВІЧА,
тэма Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Мініяцюры

Мікалай ГЛЕБ

Фантазія і рэальнасць

У справаздачах у яго размах —
Фантазія на выдумкі багатая.
Ды той паперай не накрыеш дах
І ўсе прарэхі ёю не залатаеш.

Ляхавіцкі раён,
в. Падлессе.

Лёля БАГДАНОВІЧ

Зноў пра Моську

А іншы — глянь: хоць з вузел ростам
І звільна ў мазгах адна,
Ды, як у байцы той пра Моську,
Звягліва брэша на слана.

Мары пра даляры

У скнары — думкі пра даляры:
Па колькі, дзе і як купіць.
У гультая адна ёсць мара:
Абы нічога не рабіць.

Валёнкі для жонкі

Каб не мець праблем ад жонкі,
Падарыў ёй Ясь валёнкі.
Ўсю зіму жанчыне годзіць —
Сам у тых валёнках ходзіць.

г. Барысаў.

Віншуют!

«ПАЛЫМЯНЫЯ» ЮБІЛЕІ

Як кажуць, так сышліся планеты. А яшчэ — вырашылі пажартаваць. У сакавіку тры даўнія аўтары «Вожыка» святкуюць юбілеі, і ўсе яны працуюць у... адной рэдакцыі: старэйшым літаратурна-мастацкім выданні — часопісе «Полымя». Гэта Мікола Мятліцкі, Уладзімір Саламаха і Уладзімір Мазго.

Вядомы беларускі паэт, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі Мікола МЯТЛІЦКІ (1954) узначальвае часопіс «Полымя». На яго рахунку дзясяткі паэтычных кніг. Найбольш вядомыя з іх — «Ружа вятроў», «Горкі вырай», «Палескі смутак», «Бабчын». Заўсёды сябраваў Мікалай Міхайлавіч і з гумарам. Чытачы «Вожыка» добра знаёмы з яго гумарыстычнымі творами.

Знакаміты беларускі пісьменнік, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі Уладзімір САЛАМАХА (1949) прыйшоў у літаратуру, сцвердзіўшы сябе ў дакументальным і мультыплікацыйным кіно. У сваіх апавяданнях і аповесцях пісьменнік стварыў цэлы шэраг запамінальных вобразаў, яго творчасці ўласціва добрае веданне жыццёвага матэрыялу, шырокае выкарыстанне гумару ў абмалёўцы характараў. Уладзімір Пятровіч быў галоўным рэдактарам часопіса «Вожык». Цяпер загадвае аддзелам прозы часопіса «Полымя».

Вядомы беларускі паэт Уладзімір МАЗГО (1959) сябрае з «Вожыкам» яшчэ са школы: сямікласнікам быў адным з пераможцаў конкурсу «Шукаем усмешку», творы якіх надрукаваў наш часопіс. Аўтар шматлікіх кніг вершаў для дзяцей. Адна з іх, у якой пераважалі жартоўныя вершы, нават атрымала назву «Смехапад» (1999). А ў кнізе паэзіі «Анёл нябесны» (2007) цэлы раздзел пад назваю «Вясёлы карагод» складаецца з эпіграм, пародый, літаратурных шаржаў, мініяцюр, большасць з якіх друкаваліся ў «Вожыку». Цяпер — намеснік галоўнага рэдактара часопіса «Полымя».

Рэдакцыя і рэдкалегія часопіса «Вожык» віншуюць шанойных юбіляраў, жадаюць ім моцнага здароўя, творчага плёну, вясёлых і радасных дзён у жыцці!

Анатоль Андрэвіч ДЗЯЛЕНДЗІК (1934) – вядомы беларускі пісьменнік, драматург, сцэнарыст – святкуе сваё 80-годдзе.

З часопісам А. Дзялендзік пасябраваў даўно: у далёкім 1963 годзе ў «Бібліятэцы «Вожыка» выйшла яго першая кніга – «Пагібель «Тытаніка». Затым былі камедыі «Абы ціха», «Амазонкі», «Аперацыя «Мнагажэнец», «Аўкцыён», «Гіпапатам», «Султан Брунея» і іншыя, шэраг аднаактовых п'ес.

Сяброўства было невыпадковым. «У школе з цяжкасцю давалася арыфметыка, а почырк быў – найгоршы ў класе. Гэта канчаткова пераканала мяне ў наяўнасці літаратурных здольнасцей, – з гумарам згадваў пісьменнік у прадмове да сваёй першай кнігі. – Але вырашыў не спяшацца, бо аднойчы за чыёсьці мастацтва на сцяне ганарар з акорднай платай дастаўся мне. Заставалася чакаць...» І дачакаўся: пазней яго гумарэскі, апавяданні, фельетоны пачалі друкавацца ў рэспубліканскіх газетах і часопісах, перадаваліся па радыё і тэлебачанні, чыталіся з эстрады. Словам, як скончыў А. Дзялендзік у 1957 годзе лячэбны факультэт Мінскага медыцынскага інстытута і трапіў на працу ў рэспубліканскую псіханеўралагічную бальніцу, так і ўзяўся за літаратурную лячэбна-сатырычную практыку. «Вылечыў» сваімі гумарыстычнымі творамі не аднаго хворага на меланхолію.

«Вожык» шчыра віншуе Анатоля Андрэвіча са слаўнай датай і жадае жыццёвага і творчага даўгалецця, бадзёрасці і аптымізму.

Анатоль ДЗЯЛЕНДЗІК

Дзея першая Карціна першая

Вечар у лесе. Пасля легкадумнай уверцюры, выкананай аркестрам, з'яўляецца шчуплы, невысокі мужчына – Леў Іванавіч Бабачкін з Наталляй Іванскай, маладой прывабнай жанчынай, на руках. Асцярожна кладзе яе на траву, ляпае па шчацэ, робіць штучнае дыханне – не дапамагае. Тады ён звяртаецца да спосабу, якім карыстаюцца выратавальнікі – прыціскаецца вуснамі да яе вуснаў... Збоку гэта падобна на працяглы пацалунак – можа быць, у казках менавіта так ажыўлялі памерлых?..

Іванская (расплюшчвае вочы).
Дзе я?

Бабачкін. Не хвалойцеся. На гэтым свеце.

Іванская сядзе. Бабачкін збірае галінкі, з дапамогай запальнічкі спрабуе развесці вогнішча.

Іванская. Галава кружыцца. Што са мной?

Бабачкін. А вы ляжыце. Хутка пройдзе.

Іванская (прылегла). Я выпіла, напэўна, цыстэрну вады.

Бабачкін. Не хвалойцеся – узровень ракі не панізіўся. Я праверыў.

Іванская. Як гэта здарылася?

Бабачкін. Стары папярэджаў – лодка няўстойлівая. А вы сталі на ўвесь рост, паднялі рукі і заспявалі чайкам: «Ляту я...»...

Іванская. Ах так... (Нечакана.) Сумка... Вы яе не выратавалі?

Бабачкін (адмоўна ківае галавой). Сутыкнуўся з альтэрнатывай – выці сумка. Грошы, дакументы?

Іванская. У ёй была памада.

Бабачкін. Памада?

Іванская. Фірмы «Каці»! За гэту памаду... Там глыбока? Пацягнуў мяне чорт садзіцца ў гэту пабудзіну!

Бабачкін. А іншага транспарту тут няма. Толькі на лодках. Усё жыццё. І жывуць па сто гадоў! Разгадаць бы – чаму?

Іванская (бярэцца за галаву, спалохана). Як вы мяне цягнулі?

Бабачкін. Адагалі – за валасы.

Іванская. Панчоха падралася... Не, у такім выглядзе нікуды не пайду!

Бабачкін. Ноччу ісці па балодзе? Пасядзім ля вогнішча, да світанку.

Іванская. У кожным лесе павінен быць дом лесніка.

Бабачкін (безнадзейны ўзмах рукой). Пагаварыце з мядзведзямі. А можа, на ноч бярологу здадуць.

Іванская. Чулі? Там штосьці хруснула! (Падсоўваецца да Бабачкіна.)

Бабачкін. Не палохайцеся. Гэта рысь або дзік. Думаю, яны ўжо павячэралі. Распранайцеся і бліжэй да агню.

Іванская. У вашай прысутнасці?

Бабачкін. Я пайду. (Устае.)

Іванская. Гэй, не, не! Адварніцеся. Мерсі. (Здымае сукенку, развешвае ля вогнішча.)

Бабачкін. Давайце адпачываць. Мяккіх галінак прынясу.

Іванская (*перастае танцаваць*). Гэй! На вуснах у вас памада. Адкуль?

Бабачкін. М... Каліплылі... Выпадкова...

Іванская (*пільна яго разглядае з усмешкай*). Ну-ну! Вы дзе ляжаце?

Бабачкін. Па гэты бок вогнішча. (*Нечакана.*) Фігура ў вас прыгожая...

Іванская (*дурасліва грозіць пальцам*). Дацэнт Бабачкін!..

Бабачкін (*хапатліва*). Так, так, разумела. На досвітку пойдзем.

Кожны ўладкоўваецца
як мага зручней.

Іванская. Кахаеце жонку?

Бабачкін. Мы выхавалі сына. І якога сына! А хіба без каханья...

Іванская. Але прыгоды ўсё ж былі, га?

Бабачкін. Ведаеце, у гады маёй маладосці людзі паводзілі сябе сціпла. Жыццё цяжэйшым было, ці што.

Іванская. Ёсць такія мужчыны, спакойныя, упэўненыя. З імі лёгка, хочацца расказаць аб сваім жыцці, раіцца... Даўно мяне займае – за што вас любяць супрацоўнікі? Не толькі ж за талент!

Бабачкін. Заўтра дзянёк... Невядома, ці паспеем дабрацца. Добрай ночы.

Іванская. Арэвуар. (*Доўгая паўза. Ускоквае.*) Чуеце?

Бабачкін. Што?

Іванская. Зайчык! Так крычыць зайчык. Дапамажыце! Вы мужчына!

Бабачкін. Позна. Я дапамагаю да дзясці вечара. Спім, Наталля Сяргееўна.

Іванская (*пасля паўзы*). Леў Іванавіч, былі выпадкі, што мядзведзі кралі жанчын? А потым зацгвалі ў бярогу...

Бабачкін. Былі.

Іванская. І... што потым?

Бабачкін. Жанчыны стваралі ў бярозе райскае жыццё, і мядзведзі перавяліся.

Іванская. Вы бачыце каляровыя сны?

Бабачкін. Не, Наталля Сяргееўна! Толькі глуханямыя.

Іванская (*кідае ў яго галінкай*). Не злуйцеся! Гэта злачыства – спаць у такую ноч. Раскажыце пра сваё першае каханне.

Бабачкін. О божа! Усё жыццё пакутую з-за жанчын...

Іванская. Гэта так цікава!

Бабачкін. Спіце. У мяне не хапае тэмпературы на вашы выхадкі.

Іванская. Справа не ў тэмпературе. Гульнію люблю! Жанчына ў дзень хвілін дваццаць павінна заставацца дзіцем.

Бабачкін. Здзіўляюся – як вам удаецца пісаць праблемныя артыкулы?

Іванская. А вяселле ў мяне было на дрэве.

Бабачкін. Як – на дрэве?

Іванская. На галінках вярбы, велізарнай, раскідзістай! Ён быў майстрам спорту. Па акрабатыцы.

Бабачкін. А...?

Іванская. Госці на галінках сядзелі. Адзін крыкнуў «горка» і паляцеў... у ваду.

Бабачкін. Наталля Сяргееўна, да заўтра.

Іванская (*пасля паўзы*). Сямейнага шчасця не было. Разышліся. Быў яшчэ, эпізод... Не тое. І кінулася ў навуку. Леў Іванавіч, бывае каханне – вялікае-вялікае?

Бабачкін (*не адразу*). Калісьці ў школе дэсантнікаў...

Іванская (*смяецца*). Вы – дэсантнік?! Навіна!

Бабачкін. Калі я быў у школе дэсантнікаў, поварам... Узрост

утаіў. У нас працавала дзяўчына, радыстка... (*Паўза.*) Потым я папрасіўся ў тыл. Вяртаюся праз два гады з задання – нарадзілася дачка. Радыстка не вярнулася... Я хацеў узяць дзяўчынку – бабуля нізашто... Пачаў дапамагаць... Дзяўчынка даўно вырасла...

Іванская. Вось гэта гісторыя! А прыгоды – прыгоды былі?

Бабачкін (*глуха*). Давайце спаць.

Іванская. Не, раскажыце!

Бабачкін (*сядае*). Наталля Сяргееўна! Бачыце тую крапіву?

Іванская. Вы грубы, анфан тэрыбль. Нават не ведаю – чаму вы мне падабаецеся! Я люблю пяшчотнасць, увагу... Вось французы... (*Змаўкае. Раптам дзіка крычыць.*) Дапамажыце!

Бабачкін (*падхопліваецца*). Што здарылася?

Іванская. Напэўна, кракадзіл... цапнуў.

Бабачкін. Дзе?

Іванская. Вось тут... зубамі.

Бабачкін (*уздыхае*). Звычайная мурашка. Кампанотус геркуланус. (*Устае.*) Хадземце!

Іванская. Куды?

Бабачкін. Шукаць дарогу...

«П'есы», Мн., 1985 г.

Доўгая паўза.

На фота: Аляксандр ЗАЗУЛЯ.

Вавёрачка я.

ТЭХНІКА ГУМАРУ

Знаёмцеся, калі ласка: Аляксандр ЗАЗУЛЯ. Спачатку крыху біяграфічных звестак. Нарадзіўся ў Наваполацку. Па спецыяльнасці – радыётэхнік. Працуе інжынерам на Мазырскім нафтаперапрацоўчым заводзе.

А цяпер – пра справы творчыя. Захапляецца фатаграфіяй. Вывучаў тонкасці стварэння фотаздымка ў Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў (цэнтр «Творчыя майстэрні»). Член творчага саюза «Фотамастацтва». Удзельнік і дыпламант разнастайных творчых конкурсаў. (Адзін з фотаздымкаў пад назвай «Сляды» быў нават надрукаваны ў папулярным амерыканскім часопісе «National Geographic» у рубрыцы «Фота дня».)

Аляксандр Львовіч, між тым, вельмі любіць усміхацца. Самастойна або разам з калегамі ён напярэдадні 1 красавіка арганізуе выставы фотаздымкаў пад назвай «Улыбайтесь, господа, улыбайтесь!». А назбіраўшы калекцыю «несур'ёзных» фота, даслаў іх у «Вожык», які чытае і памятае з дзяцінства. Лічыць, што гумар на фота павінен быць такім, каб глядачу яшчэ больш хацелася жыць! Не выключае і сатыры, але дзейснай, а не безнадзейнай, як на пераважнай большасці сучасных дэматыватараў.*

Акрамя таго, А. Зазуля гуляе ў «Што? Дзе? Калі?» і іншыя інтэлектуальныя гульні, нават удзельнічаў у чэмпіянаце свету па «Брэйн-рынг». А таксама са школы захапляецца мадэліраваннем і тэхнічнай творчасцю. Ён пастаянны ўдзельнік конкурсу «Восеньскі акорд», які штогод праводзіцца на Мазырскім НПЗ. Нядаўна Аляксандр вырабіў унікальную крыніцу энергіі з... бульбы. (На сталічным форуме «Тэхна-Арт» гэтая мадэль была па-за канкурэнцыяй.) Маленькая лямпачка бесперабойна гарэла на працягу двух тыдняў! Радуе, што жонка Аляксандра з разуменнем аднеслася да такога «фокуса» і не папалака вынаходніка тым, што ён спляжыў на свае эксперыменты мех бульбы.

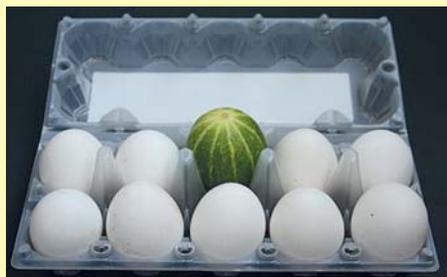
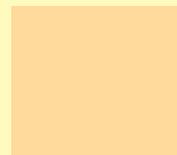
Словам, вітайце сённяшняга вясялага і незвычайнага дэбютанта ды разглядайце яго работы.

Белая пачынае і выйграе.

Падушка небяспекі.

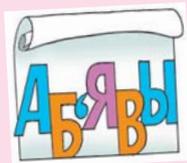
Лідар.

50% ню.

* Дэматыватар – гэта новы накірунак у мастацтве плаката, які не закліае да якога-небудзь дзеяння, а прымушае чалавека задумацца. Дэматыватары традыцыйна змяшчаюцца ў чорную рамку і маюць надпіс. Як правіла, яны напоўнены сатырай, злым сарказмам, адчаем.

1 Краса- віка!

Высокакваліфікаваны экстрасэнс пазбавіць ад пахмелля. Пры сабе мець: мільён рублёў і бутэльку гарэлкі.

Увага! Учора з нашага запарка збегла чарапаха. Хто знойдзе, калі ласка, павярніце яе на 180 градусаў.
Адміністрацыя.

Сяргей ДАВІДОВІЧ

ЭКСПЕРЫМЕНТ

Я зрабіў эксперымент,
Як у казцы, што чытаў —
Каб разбіць сумненні ўшчэнт,
У люстэрка запытаў:

— О, люстэрка на сцяне!
Ты з маленства тут — не госць,
Раскажы ўсё пра мяне,
Усю праўду, ўсё, як ёсць!

І люстэрка — у адказ:
— Бачу я не першы раз
Прыгажосць тваю, прывабнасць,
І падцягнулася, і зграбнасць.

Але знешнасць — хуткі май,
Ты духоўны — цераз край.
Працаздольны, пладавіты,
Як ніхто, таленавіты.

Ты ва ўсім, заўсёды — новы,
Словам — геній прыжыццёвы,
Помнік будзе залаты
Па табе — такі вось ты!

Я задзёр да столі нос,
Але нос абвяў уніз —
Каляндар ад пылу строс,
Ліст перавярнуў — і скіс.

Пад гарачы сэрца стук
Словы сплюнуў з языка:
— Гэта ж сёння дзень манюк —
Першага красавіка!

Малюнак Алега КАРПОВІЧА.

Юрась НЕРАТОК

ГОДЗЕ!

Даволі фраз, даволі поз,
Даволі шчок надзьмутых.
Пакінь, іржа і плесня, мозг,
Зваліся з сэрца, смутак!

Выходзь хутчэй, атрута, з жыл,
Схавайся ў склеп, трывога,
Страсі з сябе, няўкладнасць, пыл,
Настрой, вылазь з бяролога!

У багне, безнадзейнасць, згінь,
Злятай, бязволле, з мышцаў!
Упэўненасць, у пекла зрынь
Сумнеў і знішчы прыкрасць!

Абезгалоў тугу і млоць
Сякерай на калодзе...
І радуйся таму, што ёсць.
Пасумаваў — і годзе!

Малюнак
Аляксандра ПЯТРОВА.

Будзім кожную раніцу. Магчымыя варыянты: званок у дзверы, званок па тэлефоне, цагліна ў акно, пацалунак у вуха, цагліна ў вуха, пацалунак у акно.

Аддзел кадраў.

НЕ КОЖНЫ...

Не кожны бусел яшчэ і дзяцей прыносіць.

Не кожны, хто ў небе лятае, самалётам завецца.

Не кожны, хто страляе, яшчэ і снайпер.

Не кожны, хто шмат гаворыць, мае шмат слухачоў.

Не кожны, хто піша, чытаць умее.

Заўважыла Вольга ЛАТЫШАВА,
Гомельская вобласць,
г. п. Акцябрскі.

Мяне не трывожыць, што я ўжо дзядуля, дрэнна толькі тое, што жанаты я на бабулі.

Маркс Граучо
(амерыканскі акцёр, комік)

АКУЛІСТ – паляўнічы на акул.

ВАДАБОЙ – вясляр.

ГАРАЧЫЦЦА – парыцца ў лазні.

ДАЗОР – касмічны апарат.

ДРАПЕЖНИК – уцякач.

КАРАПУЗ – той, хто лезе на дрэва.

КІШЭНЬ – мурашнік.

МАЛАТОК – электрык невялікага росту.

СТРАХАЙШЧЫК – рабочы, які крые стрэхі.

ПІВОНЯ – аматар піва.

ТРЭБНИК – вымагальнік.

Даслаў Уладзімір ШПАДАРУК,
г. Рагачоў.

Анекдоты

Дурнота – гэта асаблівая форма матэрыі, галоўнай асаблівасцю якой з'яўляецца ўласцівасць пераходзіць з адной галавы ў другую.

1 красавіка звоніць тэлефон. Мужчына здымае трубку і чуе:

– Дурань!

Затым – кароткія гудкі.

Мужчына не разгубіўся, набраў нумар тэлефона, які першым прыйшоў у галаву, і сказаў:

– Сам дурань!

Дзве сяброўкі размаўляюць па тэлефоне:

– Алё, Света, сёння ж 1 красавіка! Цябе ніхто яшчэ не разыграў?

– Не, ты ж мяне ведаеш, я на такое не паддамся. Давай лепш пазней пагаворым, а то я зараз у спарборніцтвах удзельнічаю.

– У якіх?

– Званіў муж, сказаў, што мяне запрасілі на спарборніцтвы сярод лепшых жонак. Ён упэўнены, што я перамагу, і таму ўжо чакае мяне на фінішы са сваімі сябрамі, фотаапаратам і кветкамі. А мне неабходна дома нагрэць прас і бегчы з ім да піўбара. У каго прас на фінішы будзе самы гарачы, той і перамог. Усё, я пабегла.

1 красавіка. Муж вяртаецца дадому ў вельмі добрым настроі. Жонка пытае:

– Што здарылася?

– Уяўляеш, зараз так смешна таксіста падмануў! Я яму грошы даў, а сам нікуды не паехаў!

ПРАВУЧЫЎ ПАНА

У адным мястэчку жыў дужа злосны пан. Дня не праходзіла, каб ён кагосьці не пакрыўдзіў. А мог і аблаяць так, што чалавеку жыць не хацелася. Так усіх застрашыў, што ніхто не мог яму і слова супраць сказаць.

Аднаго разу сабраў пан сваіх работнікаў і пачаў на іх ляяцца. Ажно ў горле ўсё перасохла. А тут яму якраз на вочы трапіўся хлопчык Міхаська. Паклікаў яго пан і загадаў прынесці квасу. Хлопчык хуценька збегаў дахаты і ў гліняным чарапку прынёс папіць.

Пан выпіў, адразу ж падабрэў і пытаецца:

— А ці многа ў вас яшчэ такога квасу?

— Многа, — адказвае Міхаська. — Калі ўчора ў бочку ўваліўся пацук і маці палезла яго даставаць, дык ёй якраз да пупа квас даставаў.

Пан, пачуўшы гэта, так раззлаваўся, што з усёй моцы шпульнуў гліняны чарапок на зямлю і той разбіўся. Міхаська забедаваў:

— Ай, паночак, што ж вы нарабілі! З чаго мой каточак цяпер есці будзе?..

Даслаў Віталь ЖУРАЎСКІ,
г. Жодзіна.

Малюнак Вікенція ПУЗАНКЕВІЧА, тэма Міхася СТЭФАНЕНКІ.

Малюнак Аляксандра ЦІХАНОВА.

Павел САКОВІЧ

ГЭТЫ МАЛА ЛАГІЧНЫ СЛОЎНІК

ВЫСАКАРОДНЫ — радня высокага начальства.

МАТАЧНАЕ ПАГАЛОЎЕ — група брыдкасловаў.

«ХАНДРАКСІТ» — лекі ад хандры.

АХІЛЕСАВА ПЯТА — тое, што ў жанчын зусім не на тым месцы.

КАРЦЁЖНИК — картограф.

ГУЛЬНЯСЛОЎ — пісьменніцкі сход.

БАНКАМАТ — дыялог з рукапрыкладствам паміж кліентам і сапсаваным апаратам.

СТРЫНГІ — на думку рыбалова, гэта ўсяго дзве стронгі.

ВІНАРОБЧЫ — пракурор-абвінаваўца.

Стась толькі скончыў галіцца, як нехта пазваніў у дзверы. Мужчына адчыніў іх і ўбачыў на парозе маладую, прыгожую, модна апранутую бландзінку.

— Кватэра дзевяць? — спытала дзяўчына.

— Так, дзевяць, — адказаў Стась, насцярожана ўзіраючыся ў незнаёмы твар візіцёркі.

— Тады добры дзень, — павіталася яна і прашмыгнула ў кватэру.

Дзяўчына агледзелася навокал, хутка зазірнула ў пакоі і вынесла вердыкт:

— Двухпакаёўка, але жыць можна. Мэбля, канешне, не фантан, бо ўся старая і абшарпаная. Вунь як выцерлася абшыйка на канапе, хутка нельга будзе пазнаць, якога яна колеру. А гэта што за музейны экспанат? — паказала яна пальчыкам з доўгім пазногцем на сцяну спальні.

— Звычайная кніжная паліца, — разгублена прамовіў Стась.

— Гэту старызну выкінуць трэба! І шпалеры ў прыхожай пераклеіць. Ды і кухня надта стракатая. Усё зробім у светлых танах...

Пакуль гаспадар кватэры стаяў, анямейшы ад нахабнасці сваёй нечаканай госці, тая прадаўжала трашчаць:

— І ложка двухспальны патрэбны, бо твой маленькі... А ты рослы і сімпатычны, зусім такі, якім я цябе ўяўляла. Характар у мяне не самы просты, але нічога, як кажуць: сцерпіцца — злюбіцца. Дарэчы,

калі будзем ладзіць вяселле? Я гатова хоць сёння, хоць у гэту хвіліну стаць тваёю.

— Якое яшчэ вяселле? Я ні з кім не збіраюся жаніцца, — нарэшце да Стася вярнулася мова.

Пасля гэтых слоў бландзінка ўспыхнула запалкай:

— Дык навошта тады было даваць аб'яву ў газеце, дурыць мне галаву? Там жа ясна было напісана: маўляў, мужчына сярэдніх гадоў, без дрэнных звычак, шукае верную спадарожніцу жыцця. І адрас: вуліца Зарэчная, дом 12, корпус 3, кватэра 9.

— Але гэта не трэці корпус, а чацвёрты. Вы не туды трапілі, — нарэшце Стась усё зразумеў.

У адно імгненне незнаёмка спахмурнела, панурыла галаву і накіравалася да дзвярэй:

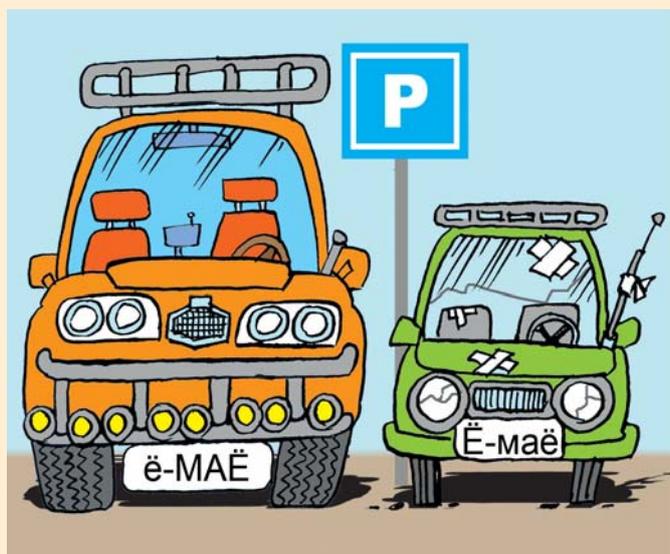
— Прабачце, калі ласка. Можна, падкажаце, як мне знайсці трэці корпус? А раптам гэтага мужчыну яшчэ ніхто не перахапіў?

— Як выйдзеце на вуліцу, адразу налева, а там ужо ўбачыце, — сказаў Стась, зачыняючы дзверы і пасміхаючыся.

г. Ляхавічы.

Малюнак Міколы ПІРТЕЛЯ.

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА, тэма Паўла САКОВІЧА.

Браніслаў ЗУБКОЎСКИ

ПІРАЗУМЕЛІСЯ З НАТУРЫ

Іванаў бацька быў выдатным разьбяраром дрэве. На памяць ад яго сыну засталася бяроза-вая лыжка.

Цяпер Іван як сядзе за стол есці, так і ўспомніць бацьку. А жонка Марыя сварыцца:

— Чаго гучна сёрбаеш? Вазьмі звычайную лыжку!

Муж маўчыць, а потым не вытрымлівае:

— А ты іншую сукенку апрані! Гэтую твая маці пашыла, калі ты, відаць, яшчэ замуж за мяне выходзіла...

Маўчаць.

Марыя мякчэе:

— У вёсцы і цяпер хваляць твайго бацьку. Лепшы бондар на ўвесь раён быў. Такія дзежкі ды бочкі цяпер ніхто не зробіць.

— А маці твая лепшай швачкай была, — адзваецца Іван. — Кабеты ў чаргу выстройваліся, каб пашыла ім які ўбор...

— Ну, еш, чаго сядзіш з лыжкай у руцэ? — заўважае Марыя, і муж зноў сёрбае страву бярозавай лыжкай.

г. Мар'іна Горка.

К
а
р
а
ц
е
н
т
е
і

У сваты

Сватаў дзевак, а яны
Выстаўляюць кавуны.
Шлюб у модзе аднаполы:
Пайду заўтра да Міколы!

Альтэрнатыва

Гаварыў сябрам Сярожа:
Без жанчын пражыць не можа!
Праўда, ёсць альтэрнатыва —
Замяніць іх можа... піва!

Адзін недахоп

У Алесі — хлопцаў дзесяць.
Падлічыла так Алесья.
Мо, было б ужо і дваццаць,
Ды — не ўмее цалавацца!

Валянцін ШВЕДАЎ,
г. Мінск.

Мікола МАЛЯЎКА

Атрымаў Раман палучку,
Не патраціўся на ром,
А купіў у краме ручку
З пазалочаным пяром.

Для натхнення – новы стымул,
Шчыльна спісаны лісткі.
Верыць: стануць залатымі
Паэтычныя радкі.

Даўся выдаўцам у знакі,
І не ведаюць яны,
Як пазбыцца ад пісакі,
У якія біць званы.

А пісакі не лайдачыць:
Так захопіцца парой,
Што становіцца гарачым
Ад напружання пяро.

Рому лыкнуўшы кілішак,
Весялей глядзіць на свет,
Марыць пра палічку кніжак,
Пра пісьменніцкі білет.

Чытачоў не мае, праўда,
Ганарараў не грабе.
Толькі ў сне шчаслівы аўтар
Бачыць класікам сябе.

Вось дык пёрца залатое!
Не праславіўся Раман,
Ды ў жыцці займеў затое
Тытул графскі:
ГРАФА-МАН.

Дзмітрый ПЯТРОВІЧ

МУЖ І МУЗА

Чаргаванне зычных

- У пісьменніка павінна быць Муза...
- А ў пісьменніцы?
- Муж!

Міхась СЛІВА

«Хірург» напіша ён праз «і».
Калі праз «е» – мяркуйце самі:
Ці то філолаг ён благі,
Ці эскулап не без заганы.

Але і «з», і «ж» засвой:
Паэту Музу прапісаў,
А для пісьменніцы героем
Рамана новага ён стаў.

Мужык сапраўдны Міша Сліва –
Усіх ён творцаў ашчаСЛІВіў!

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

АНЕК-ДО-ТЫ

– Вашаму раману, малады чалавек, – звяртаецца рэдактар да пісьменніка-пачаткоўца, – не хапае канцоўкі.

– Гэта нічога! – адказвае той. – Памяркуйце самі: хто ж

сёння дачытвае кнігі да канца?

* * *

– Скажыце, – пытаецца малады пісьменнік у рэдактара, – ці ёсць увогуле надзея, што маё апавяданне будзе надрукавана ў вашым часопісе?

– Ну, вядома, ёсць! Усе людзі смяротныя, і я не вечны...

* * *

Размова рэдактара і аўтара-пачаткоўца:

– Ваша аповесць, скажу шчыра, сведчыць пра вялікую стараннасць. Аднак належаць яшчэ вельмі шмат зрабіць: трэба чытаць як мага больш – дома, у трамваі, на працы...

– Вы лічыце, што гэта дапаможа?

– Безумоўна! Чым болей вы будзеце чытаць, асабліва класікаў, тым менш часу застанеца для ўласнай творчасці!

Міхаіл МАСКАЛЬЧУК

У канцы сямідзясятых гадоў мінулага стагоддзя я працаваў вадзіцелем у невялікім раённым гарадку на Гомельшчыне. Адночы восенню нашу брыгаду шафёраў адправілі ў камандзіроўку.

Адпрацаваўшы змену, хлопцы пайшлі ўладкоўвацца ў гасцініцу, дзе іх сустрэла жвавая вахцёрка:

– Добры вечар, называйце свае прозвішчы і давайце пашпарты.

– Калі ласка, запісвайце: Асёл Сяргей, Казёл Мікалай, Баран Іван... – сказаў адзін з шафёраў.

– Вы што, з мяне здэкуецца? Зараз міліцыю выклічу! – раззлавалася вахцёрка.

– Прабачце, мы не здэкуем. Вось нашы пашпарты.

Жанчына ўзяла дакументы, пачала чытаць усьлях:

– Асёл Сяргей, Казёл Мікалай... І сапраўды такія прозвішчы... А дзе ваш пашпарт? – звярнулася яна да Івана Барана.

– Прабачце, але я яго дома забыўся... – адказаў Іван.

– Але без дакумента я вас не прапусчу! Не дазволена!

У гасцініцу якраз зайшоў наш начальнік. Зразумеўшы, у чым справа, ён папрасіў вахцёрку:

– Прапусціце яго, калі ласка, гэта сапраўды мой шафёр Баран, я пацвярджаю!

– Калі вы за гэта адказваеце, то няхай праходзіць, – паспакайнела жанчына. – А як ваша прозвішча?

– Воўк, – адказаў наш начальнік.

Вахцёрка ад здзіўлення спачатку знямела, а потым незадаволена прамармытала:

– Дзівосы ды і толькі! У вас не брыгада, а нейкі звярынец... Добра, праходзьце ўсе, а то зараз яшчэ які Леў прыйдзе!..

Гродзенская вобласць,
г. п. Вялікая Бераставіца.

Лёля БАГДАНОВІЧ

Жыццёвае

Ну і шанце ж мне на прыгоды, скажу я вам!

Адпачывала неяк у санаторыі. І прычапіўся да мяне дзядок: на кожны танец запрашае, так і намагаецца шчыльней прыхінуцца, нават пацалаваць спрабуе ды ў нумар кліча... Ледзьве адчапілася: паабяцала, што заўтра ўбачымся. А ён мне ў адказ: «Баюся, што не дажыву да раніцы. Так вы мне спадабаліся!..»

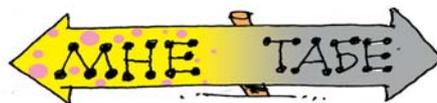
г. Барысаў.

Гора, радасць, калі маю,
Дзялю з жонкай папалам:
Сабе радасць забіраю,
Гора – жоначцы аддам.

Мне пажадалі, каб жыццё было
Нібыта ў казцы: там жа ліха мала.
Ну што ж: па вуснах мне віно цякло,
Ды ў рот, зараза, так і не трапляла!

Калі камусьці пазычаю –
Душа ад шчодрасці пяе.
Ды радуся больш звычайна,
Калі той доўг вяртаюць мне.

Міхась МАЗУРЭНКА,
г. Мінск.

Вы калі-небудзь ба-чылі лазніка? Не? То ў вас, напэўна, і лазні не было. І мыліся вы ў начоўках ці ў цэбры, або ў балоце з жабамі.

А ў кожную лазню, між тым, пасля суботы прыходзіць лазнік і наводзіць там парадкі: то венкі параскідае, то тазікі месцамі памяняе, то ма-чалкі пад лаўку закіне. Прыйдзеш у наступны раз мыцца і пакуль усё пазнаходзіш – упацееш так, што і парылкі не за-точаш...

Калі ў нашым агра-радку новая лазня адчы-нілася, то і ў ёй лазнік за-вёўся. Ну, шчыра кажучы, не зусім лазнік, а Мікола, наш качагар.

Дык вось, праз нека-торы час пайшлі па вёсцы чуткі, што Мікола-кача-гар распавядае мясцовым мужчынам пра жаночыя фігуры. Кабеты адразу пачалі шукаць, адкуль той за імі шпіёніць. І неўзабаве знайшлі дзірку непада-лёку ад кранаў.

– Ці яму сваёй Каця-рыны мала! – абуралася Сцепаніда.

– Давайце пагаворым з ім ды папярэдзім, што калі і далей будзе пад-

глядаць, абварым яго паскудныя зенкі! – пра-панавала Галіна.

І вось з турбанамі-руч-нікамі на галовах, з чыр-вонымі тварамі, жанчы-ны рушылі да качагаркі і растлумачылі лазніку, што яны зробіць з ім, калі той прадоўжыць свае агледзіны.

Яго гэта не спалохала: наадварот, павялічыў ад-туліну да памеру гусінага яйка. Тады жанчыны ўбілі цвік і павесілі над дзіркай тазік. Ды што яму скінуць тазік? Затынкавалі адтулі-ну надзейна і грунтоўна. І тут не ўгадалі. Толькі збяруцца мыцца, як рап-там высвятляецца, што з крана ідзе толькі халодная або толькі гарачая вада.

Даводзіцца клікаць Міко-лу. А ён, не зважаючы на разгубленых ад сораму дзяўчат і злосных кабет, шыбуе ў мойны пакой ды пачынае шукаць няспраў-насці ў трубах: стукае па іх, круціць туды-сюды краны і, нагледзеўшыся ўволю на жаночыя целы, выходзіць, загадкава ўсмі-хаючыся...

Жонка дырэктара саў-гаса ўрэшце не вытрымала і, пагражаючы разводам, запатрабавала ад свайго мужа, каб той строга па-гаварыў з лазнікамі.

У панядзелак качагар быў у кабінце дырэкта-ра, нават не здагадаваў-чыся, чаму яго патурба-валі ў законны выхадны дзень.

– Ты прасвідраваў дзірку ў лазні? – адразу пайшоў у наступ Павел Кандратавіч.

Мікола згодна кіўнуў галавой.

– А затым вы, Мікалай Прохаравіч, – афіцыйна працягнуў той, – пачалі хадзіць па лазні сярод раздзетых жанчын, так?

– Так, – зноў не стаў адмаўляцца качагар.

Дырэктар разгубіўся:

– І колькі гадоў ты робіш свае агледзіны?

– Столькі, колькі існуе лазня, – спакойна адка-заў Мікола.

– А навошта ты гэта робіш? – пранікнёна зір-нуў на яго Павел Кандра-тавіч.

Лазнік падняў галаву, уважліва паглядзеў на ды-рэктара і цяжка ўздыхнуў:

– Л-люблю пр-рыроду і... нічога з сабой не магу зрабіць. Р-разуме-е-це?...

Мікола і па сённяшні дзень нічога не можа зра-біць. Не верыце? Прыяз-джайце ў наш аграгарадок. Я вас і ў лазню завяду, і дзірку пакажу, і з Міколам пазнаёмлю. Але хопіць мне языком мянташыць. Пайду венкі вязаць, каб лазніка было чым ганяць!..

г. Мінск.

Малюнак Вікенція ПУЗАНКЕВІЧА, тэма Міхася СТЭФАНЕНКІ.

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Любоўныя прыпеўкі

Калі б я, калі б я
Салаўіхаю была,
У Івана пад акенцам
Я б гняздзечачка звіла.

На бярозцы дзве зязюлькі,
А на ліпцы салавей,
Як убачу майго Колю,
На душы год весялей.

Запісаў Кастусь КАРНЯЛЮК,
г. Віцебск.

Клікаў Вася мяне ў клець
Удваіх там пасядзець.
Сёння Васю клічу я,
Каб пагушкаў мне дзіця.

У юнацтве хлопец Янка
Зазірнуць любіў у шклянку,
А у сорак наш саколкі
Стаў са стажам алкаголік!

Агучыў Віктар ЛОЎГАЧ,
Гомельская вобласць,
г. п. Акцябрскі.

«Бульбяныя» прыпеўкі

Мілы не прыйшоў увечар:
Ці яму не любя?
Для каго стаіць у печы
Вараная бульба?

Мне не трэба многа бульбы –
Хопіць чыгунок.
Мне дзяўчат не трэба многа –
Хопіць і пяток.

Ты не стой пад акном,
Не тапчы бульбоўнік.
Лелей, мілы, запрасі
У густы дзядоўнік.

Хлопцам толькі б пагуляць
Ды павесяліцца.
А як бульбачку капаць –
Дык не дапрасіцца.

У ажыну не пайду –
Моцна абкалюся.
Ты пакліч у лебяду –
Сама павалюся.

Праспявала Раіса ДЗЕЙКУН,
г. Гомель.

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Малюнак Алега КАРПОВІЧА.

ТУЗІН ВАСЕВЫХ ПРЫГОДАў

ПАЯДНАЎ ЯКІЯ СПОРТ

1. Лыжны крос

На дварэ трашчыць мароз.
Каля школы – лыжны крос.

Захварэў сябрук – замена
Патрабуецца спартсмену.

Васілінка просіць: «Вася,
Калі ласка, пастарайся!»

Мігам Вася стаў на лыжы,
З кожнай хвіляй фініш бліжай.

Трэск пачуўся пад нагой –
Не спужаўся наш герой.

Васіля нічым не спыніш:
Вось ён, пераможны фініш!

2. Вася – хакеіст

Цэлы год наш сябар Вася
На катку трэніраваўся.

У лядовым ён палацы
Шліфаваў майстэрства ў працы.

І цяпер старанны Вася –
Хакеіст найлепшы ў класе.

Захапіліся хакеем –
За таварыша хварэем.

У вароты за хвіліну
Аж дзве шайбы ён закінуў.

Будзе хутка Вася, мусіць,
Чэмпіёнам Беларусі.

3. Рэкс дапамог

Гуляюць дзеці ў валејбол.
І шум, і крык стаіць наўкол.

А мяч зняпаць цераз плот
Нырнуў у дзедаў агарод.

Перапынілася гульня:
Баяцца хлопчыкі рамяня.

Гавораць Васю: «Растлумач,
Як нам вярнуць з палону мяч».

А Вася крыкнуў: «Выручай!..» –
І Рэкс на агарод памчаў.

Прынёс сабачка дзецям мяч,
Каб завяршыўся гэты матч.

4. Складаны трук

Трэніроўка на прыродзе
Па гімнастыцы праходзіць.

На палянцы акурат
Паказаў Васіль шпагат.

Васілінка за асфальтам
У паветры робіць сальта.

Тут прыбег казёл здаля,
Кінуўся на Васіля.

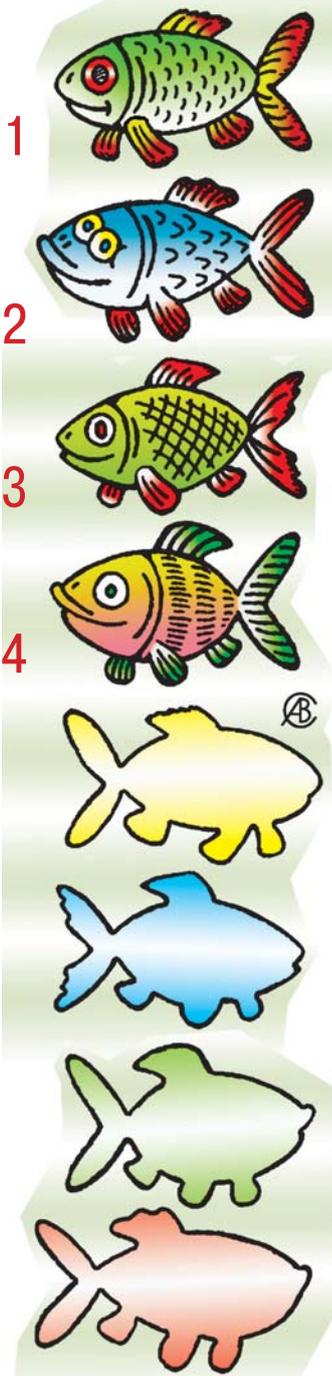
А хлапчук заплюшчыў вочы –
Праз казла ўміг пераскочыў.

Хваляць Васю: «Наш сябрук
Паказаў складаны трук!»

Працяг у наступным нумары.

Падбярэ для кожнай рыбкі адпаведны абрыс

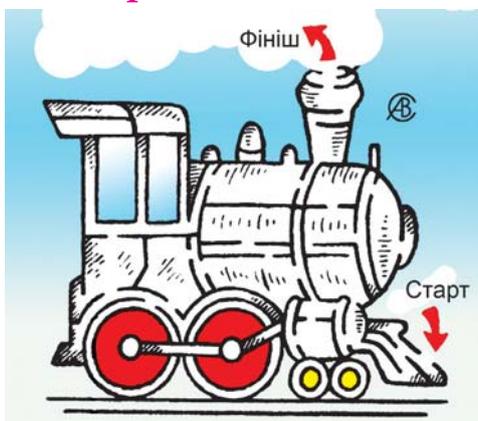
Анекдотік

— Спадзяюся, ты памыў рукі? — пытаецца маці перад абедам у сына.
— Так, мамачка, яшчэ ўчора! — радасна адказвае той.

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Лабірынт «Цягнічок»

Склаў мастак Андрэй СКРЫННІК.

Касманаўт

Міні-комікс Ганны КІСЛУШЧАНКІ.

Пра Алеську

Алеська хадзіла ў грыбы. Бацька знайшоў чорнага грузда і параіў:

— Патапчыся, дачушка, на гэтай паляныцы, бо грузды любяць сямейкамі ў траве хавацца.

— Добра, татка!

Шмат груздоў стаптала ў траве руплівая грыбніца.

* * *

Алеська закрыла твар далонькамі і ходзіць па кватэры, плача. Але хітруе, падглядае скрозь пальчыкі, ці назірае хто. Ubачыўшы бацьку, які збіраецца суцешыць яе, запальчыва абвясчае:

— Не табе плачу, а маме!

* * *

Маці жартам спыталася ў Алеські, калі ж такая красуня замуж пойдзе.

— Як толькі школу скончу, дык адразу замуж і пабягу!

— І за каго ж ты пабяжыш?

— За Ілюшку Жукоўскага з сёмага паверха!

— А ці варта так спяшацца, дачушка?

— Варта! А то спазнюся, і ён мяне не возьме, — упэўнена адказвае малая.

Запісаў Уладзімір СІЎЧЫКАЎ, г. Мінск.

Малюнак Алега КАРПОВІЧА.

Гэтае каханне было вялікім, нястрыманым. Упершыню я ўбачыў яе фотаздымак у інтэрнэце — і прапаў. Нават праз манітор свайго камп'ютара адчуў да яе прыхільнасць і сімпатыю. Яна была ідэальнай.

Аднойчы нават убачыў яе на вуліцы. Яна аказалася не зусім такой, як мне здавалася: мініяцюрная, шыкоўная — быццам бы ведала ўсе мужчынскія слабасці. Яе плаўны сілуэт і грацыёзныя формы хвалілі сэрца. І тады мне стала зразумела: яна недасягальная. Хіба я, нейкі дробны, нязначны чалавек, змагу быць з ёй? Такой прыгажуні патрэбны багаты, статусны мужчына. «А можа?..» — прачнулася Надзея. «Не, не можа», — адказала Рэальнасць.

А потым я сустрэў яе з іншым мужчынам: ён весела ўсміхаўся, паклаўшы рукі на плаўны стан маёй мары. У звар'яцелай душы затаілася вялікае расчараванне. Ад салодкай мроі засталася адна толькі горыч.

Мінула некалькі гадоў. Я знайшоў сабе новую спадарожніцу. Дакладней, спадарожніка. Ён нязграбны, непрыгожы і даволі стары. Дарэчы, і пахне не зусім прыемна, але я прывык. З ім мне ўтульна і нясумна... Ах, мой любы, дарагі «Масквіч»!

А каханне да прыгажуні «Ferrari» знікла. Але хто перашкодзіць мне закахацца зноў?..

Ганна КІСЛУШЧАНКА,
студэнтка 4-га курса факультэта беларускай і рускай філалогіі Беларускага дзяржаўнага педагогічнага ўніверсітэта імя Максіма Танка.

Студэнты пачынаюць спаць,
Сон морыць так, хоць лопні ты:
Ім пра Купалу стаў чытаць
Іван Кузьміч Прыхлопнуты.

— Даклад заканчваецца мой,
Бо часу ўжо не маю.
А рэшту лекцыі сваёй
Я заўтра дачытаю...

Прыйшоў назаўтра, пастаяў
І ўсхліпнуў напугаласа:
— Я ўчора лекцыю чытаў
Вам пра Якуба Коласа.

Аляксандр КАЗЯЛКОЎ,
г. Маладзечна.

Малюнак Анатоля ГАРМАЗЫ.

Па гарызанталі:

1. Сялянскі «Самел». 4. «А... — быццам кветка\ Ці крынічная вада» (з верша Я. Мальца «Нешчаслівае каханне»). 6. Сакавік дрэвам ... пускае (прыказка). 9. Міжнародны сігнал пра бедства суднаў ці самалётаў. 11. Амаль сакавіці лядзяш, які знаходзіцца ў пячоры. 12. Колер 2014 года — года Каня. 13. «І ўсю ночку несціханы\ Салаўіны ...» (з верша М. Танка «У садочку май»). 15. «Сакавік, сакавік —\ ... вывозіць груза-вік.\ Прамакаюць боцікі,\ Расцвітаюць коцікі» (з верша С. Грахоўскага «Сакавік»). 16. Абрадавае беларускае пітво: мёд, разведзены гатаванай вадой. 19. «Сівы конь, сівы конь,\ Залатыя\ Сяду, сяду ды паеду\ Да сваёй каханкі» (прыпеўка). 20. Цэлы дзень касіў ..., а за вечар каза з'ела (прыказка). 24. Тэатральны работнік, які сачыў за выходам акцёраў на сцэну (устарэлае слова). 26. Белы снег, ды не ..., добры зяць, ды не сын (прыказка). 27. Вясная расліна-першацвет. 28. «Свішча ..., і дзяцел ключе» (з верша Я. Купалы «Вясна»). 29. «І ад бярозавага соку\ Схмялелы крочыць ...» (з верша Г. Кляўко «Чаканне вясны»).

Па вертыкалі:

2. Тое, што і штабель. 3. Колькасць «жаваранкаў» з цеста, што выпякалі для дзяцей на Саракі (22 сакавіка). 5. «Ой, на азярыне ды на сіненькай,\ Вясна красна на ўвесь ...» (з валачобнай веснавой песні). 7. Рыбалоўная снасць. 8. ... коп — не грошы, абы хлопец харошы (прыказка). 10. За добрым гаспадаром і ... гаспадыня (прыказка). 12. Жарт. 13. Варона з кала — ... на кол (прыказка). 14. Лубянка для ручной

Сакавіцкія смяшынкi

Усе словы крыжаванкі пачынаюцца з літары С.

сяўбы. 17. Небяспечнае інфекцыйнае захворванне. 18. Адным словам: газеты, часопісы, радыё, тэлебачанне... (абрэвіятура). 21. Пачцівы зварот да мужчыны ў англамоўных краінах. 22. Жалезныя вілы для накідвання гною. 23. ... стараецца, а бацька ў вус пасміхаецца (прыказка). 24. «Вясёлы ..., \ Прыветлівы\ Вяды ў ручках\ \ Пачуецца» (з верша Я. Коласа «Вясна»). 25. Неабходны дадаток да скрыпкі.

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ,
г. Дзяржынск.

Адказы
Па гарызанталі: 1. Сама-сад. 4. Суседка. 6. Сок. 9. СОСІ. 11. Сталактыт. 12. Сіні. 13. Свіст. 15. Снег. 16. Сыта. 19. Санкі. 20. Сена. 24. Сцяраныўс. 26. Сыр. 27. Сон. 28. Салоўка. 29. Са-кавік.
Па вертыкалі: 2. Сток. 3. Со-рак. 5. Свет. 7. Сак. 8. Сто. 10. Свін-ня. 12. Смяшынкі. 13. Сем. 14. Ся-рва. 17. Сепсіс. 18. СМІ. 21. Сэр-вэнка. 17. Сепсіс. 18. СМІ. 21. Сэр-ва. 22. Сахор. 23. Сын. 24. Снеў. 25. Смык.

Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова
«Выдавецкі дом «Звязда»

«Вожык» — грамадска-палітычны,
літаратурна-мастацкі часопіс

№ 3 (1506), 2014 год.

Выдаецца з ліпеня 1941 года.
Часопіс «Вожык» зарэгістраваны ў Міністэр-
стве інфармацыі РБ. Рэгістрацыйны № 520.

Заснавальнікі — Міністэрства інфар-
мацыі Рэспублікі Беларусь, РВУ «Выда-
вецкі дом «Звязда».

Галоўны рэдактар
Юлія Францаўна ЗАРЭЦКАЯ.

Рэдакцыйная калегія:

Анатоль АКУШЭВІЧ, Сяргей ВОЛКАЎ,
Навум ГАЛЬПЯРОВІЧ, Мікола ПІРГЕЛЬ,
Тамара ДАНІЛЮК, Валянціна ДУБРОВА,
Юлія ЗАРЭЦКАЯ, Казімір КАМЕЙША, Алег
КАРПОВІЧ, Уладзімір МАТУСЕВІЧ, Міхась
ПАЗНЯКОЎ, Павел САКОВІЧ, Уладзімір
САЛАМАХА, Васіль ТКАЧОЎ.

Рэдакцыя:

Аляксандр КАРШАКЕВІЧ (намеснік га-
лоўнага рэдактара, мастацкі аддзел),
Наталія КУЛЬГАВАЯ (аддзел фельетонаў
і пісьмаў), Вераніка МАНДЗІК (аддзел
літаратуры).

Рэдактар стылістычны Марыя ПЛЕВІЧ.
Камп'ютарная вёрстка
Святлана ТАРГОНСКАЯ.

Юрыдычны адрас: 220013, г. Мінск,
вул. Б. Хмяльніцкага, 10 а.

Адрас рэдакцыі:
220005, г. Мінск,
проспект Незалежнасці, 39.
E-mail: a-vojik@yandex.ru

Тэлефоны:
галоўнага рэдактара — 288-24-62,
намесніка галоўнага рэдактара,
аддзелаў фельетонаў і пісьмаў,
літаратуры, мастацкага — 284-84-52,
бухгалтэрыі — 287-18-81,
факс — 284-84-61.

Рукапісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца.
Перадрукоўваючы матэрыял, трэба абавязкова
спасылацца на «Вожык». Разглядаюцца рука-
пісы, надрукаваныя на машынцы або набраныя

на камп'ютары. Аўтары публікацый нясуць
адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў.
Рэдакцыя можа друкаваць матэрыялы, не па-
дзяляючы пазіцыю і думку аўтараў.

Падпісана да друку 11.03.2014
Фармат 60x84 1/8. Афсетны друк.
Папера афсетная. Ум. друк. арк. 2,79.
Ул.-выд. арк. 3,47. Тыраж 1747 экз.
Заказ 583.

Кошт нумара ў розніцу 16800 руб.

Рэспубліканскае ўнітарнае
прадпрыемства «Выдавецтва
«Беларускі Дом друку».

220013, Мінск,
проспект Незалежнасці, 79.
ЛП № 02330/0494179 ад 3.04.2009.

© «Вожык», 2014